

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΤΩΝ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΘΡΗΣΚΟΥ

(Άπο τό περίφημο βιβλίο τού συνοδεύσαντος τόν "Οθωνα κετά τήν κάθοδό του στήν Έλλάδα Βαυαρού άξιωματικού Χριστοφόρου Νέζερ")

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου) ΛΗ ἔκεινή τῇ νύχτᾳ πεζοπορήσαμε χωρὶς νά αἰσθανθούμε καμιών κούρασι. Ἀλλά διαν ἔνημέρωσε καὶ πρόβαλε ὁ ἥλιος, ἡ ζέσπη ἀρχύει νά μᾶς θασανίζει. Ἡ οδοπορία μας τόν μάλιστα ἀκόμα πιὸ ἐπίπονη τώρα, γιατὶ είχαμε περάσει δύσθιτα μονοπάτια ἀπάνω στά βουνά.

Τέλος ἐφτάσαμε στό χάριο, διό ποτε είχαμε καταφύγει στράτος. Ἐκεῖ καταλύσαμε, φάγαμε καὶ ξεκουραστήκαμε νά περιέμοντας νά νυχτώση για νά μπορέσουμε νά ἐπιστρέψουμε ἐναντίον τοῦ κατασφύγου τοῦ ληστάρχου καὶ νά τὸν συλλάβουμε.

"Ἐξαφανὶς ὁ ὄπιανιστικὸς πόνος ἦταν ἐπὶ τοῦ κεφαλῆς τῆς φρουρᾶς, τὴν ὅποια είχα τοποθετήσει πόνος ἀπό τὸ χάριν παρουσιάσθη καὶ μοῦ ἀνήγγειλε διτὶ ἔνα μεγάλο ἀπόσπασμα πεζῶν καὶ καθαλάρημάν κατέβαινε ἀπ' τὸ δαντικρυνό βουνό καὶ φαινόντας νάρχεται πρὸς τὸ χάριν.

Σὴχημάκος ἀμέσως, καὶ παρίνοντας τό μικρό μου τηλεσκόπιο, προστάθησα νά δῶ ποιοὶ ἱσαν αὐτοὺς ποὺ ἀποτελοῦνταν τό ἀπόσπασμα. Ἀλλὰ οἱ φακοὶ δὲν ἱσαν πολὺ δυνατοί κι' ἔτσι δὲν μπόρεσα νά ξεχωρίων τίποτε. Τότε ἔνας χωροφύλακας, ποὺ είχε ισχυρότατη δράση, μᾶς είπε διτὶ τὸ ἀπόσπασμα μάτελετο ἀπό εἰκοσι ἑφίπους κι' ἔξηντα πεζούς χωροφύλακες, ἀπλούμενους μὲ μακρὺα Ισπανικά τουφέκια. Ἐπρόσθετε μάλιστα πῶς ξεχώριε ἐπάνω στό φέσι τους τό κίτρινο στέμμα.

"Ολ' αὐτὰ ἥσαν ἀληθίνα. Τότε ἐγὼ διέταξα, μόλις θὰ ἔφτανε τό ἀπόσπασμα νά δόληγθούν οἱ ἀρχηγοί του μέσα στὸ χάριν καὶ νά μείνουν οἱ στρατιώται του ἔξω, γιατὶ δὲν ὑπῆρχε ἀρκετὸς χῶρος γιά δλους μάρκας. Ἐπειτα, μᾶς μὲ τὸν δαντεσγγελέαν Ράλλη καὶ τὸν ὑπολοχαγὸ Γρίβα μπήκαμε πάλι στὸ χάριν καὶ περιμέναμε.

Σὲ λίγο ἀκούσαμε τούς νεοφερμένους νά καλπάζουν στὸ λίθοστρωτο μονοπάτι ποὺ δόληγούσε στὸ χάριν καὶ ἀμέσως κατόπιν τούς είδαμε νά μπαίνουν μέσα.

"Ἐπὶ κεφαλῆς των ἦταν ἔνας ωραμάλεος ἄνδρυς σαράντα περίπου χρόνων, δὲ ποιος καὶ παρουσιάστηκε μπροστά μας μᾶς μὲ πέντε δλλούς νέους. Ὁ ωραμάλεος αὐτὸς ἄνδρας φορούσε στολὴ ἀρχηγοῦ παλληκαρίων κι' είχε κεντημένα πάνων στὸ χρυσοστόλιο ἐπενδύτη διάσημα δαντισυνταγματάρχου. Στὸ φέσι του είχε στέμμα, ὅποιας κι' οἱ πέντε δλλοί μάρκιαστοκινοὶ ποὺ τὸν συνάδεωνταν κι' οἱ δποίδι, δπάως φαινόντας ἀπό τὰ διάδημα τους, ἥσαν λοχαγοὶ καὶ ὑπολοχαγοί.

"Ο ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπάσματος μᾶς προσηγόρευε φιλικά καὶ ἐμεῖς τοῦ ἀπαντήσαμε χαιρετῶντάς τον στρατιωτικά. Ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ χανιοῦ ἔφερε τότε ἔνα χαλί, δὲ πλωσε καὶ κάθησαν σ' αὐτὸς ὁ ἀρχηγός κι' οἱ δημιωματικοὶ ποὺ τὸν συνάδεωνταν κι' οἱ δποίδι, δπάως φαινόντας ἀπό τὰ διάδημα τους, ἥσαν λοχαγοὶ καὶ ὑπολοχαγοί.

"Ἄναμμαμε καὶ καπνίσαμε ταιτούκια, ἥπιαμε καφέ, καὶ οὲ μιὰ στιγμή, δὲ ἀρχηγός, φωνάζοντας ἔνα δπό τὰ παλληκάρια του ποὺ στεκόντας στὴν πόρτα, περιέμοντας διασταγές τού, τὸν πρόσταξε νά φέρῃ τὴν τοπρά μὲ τὴ ρυκή.

"Τότε ἥπιε στὴν γεύεια μας, μᾶς κέρασε κι' δλοὶ τὸν χαιρετήσαμε πίνοντας δπό τὴν ἔξαιρετη ἀυτὴ ρακή. Κατόπιν μᾶς ρώτησε ποῦ πηγαίναμε καὶ ὁ ὑπολοχαγὸ Γρίβας, κρύβοντας τοῦ τόν πραγματικὸ σκοπὸ τῆς ἀποστολῆς μας, τοῦ ἀπάντησε:

"— Πάμε στὸ Σπρόμερο γιατὶ ἔγιναν ἐκεὶ δυόνοι, γιά τοὺς δποίδιους θὰ κάνη ἀνακρίσεις δ κόριος;

Καὶ ἔβειξε τὸν ἀντεισαγγελέα Ράλλη.

"Ο ἀρχηγὸς τοῦ ἀποσπάσματος φάνηκε σὸν νὰ πιστεύει στὰ λόγια του αὐτά, ἀν καὶ μᾶς είπε πῶς δὲν είχε ἀκούσει νά γίνεται λόγος γιά δλοὺς φόνους αὐτούς. Κατόπιν μᾶς είπε διτὶ θὰ προχωρούσε μαζὶ μὲ τοὺς ἄνδρες του ὡς τὰ τουρκικὰ σύνορα για νὰ δῆ μητρὸς δ Σωτῆρης Στράτου μὲ τὴ συμμορία του είχε καταφύγει σὲ τούρκικο έδαφος.

Μετὰ ἔνα τέταρτο τῆς ὥρας, μᾶς κέ-

ρασε καὶ πάλι ρακή καὶ κατόπιν τόσο δὲρχηγός, δσο καὶ τὰ παλληκάρια του, μᾶς χαιρέτησαν μὲ εύχαριστησι κι' ἔφυγαν.

Ο καλπασμός τῶν ἀλόγων τοὺς ἀκούγοντας εἶδαν μὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ βγήκα στὴν πόρτα τοῦ πανδοχείου, εἶδαν τοὺς καθαλάρηδες νά καλπάζουν μὲ μεγάλη ταχύτητα στὰ μονοπάτια τῶν δαντικρυνῶν θυσιῶν, ἀκολουθούμενοι ἀπό τοὺς πεζούς ποὺ ἔτρεχαν σὰν μανιασμένοι ξοπίσω τους.

Συγχρόνως δῆλοι μαζὶ ζεφώνιαν τὴν πολεμική κραυγὴ τῶν λιπαριῶν ποὺ είνε δμοια μὲ τὸ κράξιμο τῶν τοσακαλίων.

"Ἡ κραυγὴ αὐτὴ δὲν μοῦ δρεσε καθόλου καὶ μ' ἔκανε νά ξαναγυρίσω μέσα. Καθώς ὁμας διέρχεται τὴν αὐλή του χανιοῦ εἶδα τὸν ἰδιοκτήτη του νά μὲ πλησιάζῃ, νά βγάζῃ τὸ φέσι του εἰς ἔνθειαν ὑπερτάου σεβασμοῦ καὶ νά μοῦ λέπῃ:

— Ξέρεις, κύριε, ποιός ἦταν αὐτὸς ὁ καπετάνιος;

— — Οιχ... Γιατὶ μὲ ρωτάς; τοῦ ἀποκριθηκα.

— Ποιός ἦταν; ρώτησε καὶ δέν πετρίσασεν τὸν μεταξύ. — Ο Σωτῆρης Στράτος! μᾶς ἀπάντησε δὲ χαντζῆς.

— Καὶ τῶσα μᾶς τὸ λέσ, σκύλλε; φώναξα εγώ, θυμώνυμας κι' δράμναται ἐναντίον του.

— Δὲν μπορούσα νά σᾶς τὸ πῶ πλωρίτερο, κύριε, γιατὶ ὃν σᾶς ἔλεγα, αὔριο κιόλας τὰ παλληκάρια τοῦ Σωτῆρα τοῦ θαυμάτου μὲ δικαίωμαν τὸ χάριν καὶ θά μοῦ σκότωναν τὴ γυναικά καὶ τὰ παιδιά.

Καὶ ὁ χαντζῆς, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ἐπρόσθεσε μὲ σημασία:

— Μοῦ φινέται δματές περίεργο πῶς ἀπό τὰ τόσα παλληκάρια σας δην τὸν ἀναγνώρισε κανεὶς; Δυσ μάλιστα ἀπό τοὺς χωροφύλακές σας είνε πυτριώτες του.

Καταλάβας ὅτι δυστυχισμένοις χαντζῆς είνε δίκηο καὶ, γυρίζοντας πρὸς τὸν ὑπολοχαγὸ Γρίβα τοῦ εἶπε ἐπιπλήκτικά:

— Ποι είνε οἱ δυσ χωροφύλακές σου, οἱ συμπατριώτες τοῦ Στράτου;

— Ο Γρίβας ἔφαξε νά τοὺς βρή καὶ τέλος τοὺς δανακάλυψε πίσω ἀπό μερικά δέντρα τῆς αὐλῆς νά κάνουν δτι κοινωνίται.

— Ποι διστάσε διαβόλου γυνοὶ; τοὺς ρώτησε μὲ θυμό.

— Κοιμάμαστε δέδω στὴ σκιά, τοῦ ἀπάντησαν ὑποκριτικά ἔκεινοι, γιατὶ χωρὶς δλλο, ἀπόψε ἐνίμαστε γιά ύπνο.

— Ακούγοντασαν ἀκόμα μακριὰ στὸν ληστῶν, δτων δ νεαρὸς δαντεσγγελέαν Ράλλης, συστρέφοντας τὰ χέρια τοῦ Στράτου:

— — Τι θὰ κάνουμε τώρα; ρώτησε καὶ δύ υπολοχαγὸς Γρίβας,

— Εγώ δρχισα νά γελάω γιά τὸ ἀπρόσποτο πεζιλίκι μας καὶ μιὰ νευρική εύθυμια διαδέχθηκε τὴν ντροπή μου.

— Τι θὰ κάνουμε: είπα γελώντας πάντοτε. Θὰ γυρίσουμε ἀπό κει ποὺ κρήμασε καὶ δποίδι μάσα στὴ σκιά την πετράτων τοῦ Στράτου. Κύριε υπολοχαγὸ Γρίβα, διδαχταίς επιστρέψῃ!

— Τὶ τόλμη δμας καὶ αὐτὴ τοῦ ληστάρχου Στράτου...

— Νέρθη ἀνάμεσά μας σφυσα καὶ νὰ μᾶς κεράστης ρακή;

— Κι' ἐμεῖς; Κι' ἐμεῖς τὶ κάναμε... "Ηπιαμε στὴν γεύεια του, στὴν γεύεια τοῦ Σωτῆρης Στράτου ποὺ ζωντανὸν δι νεκρό, επρεπε νά τὸν συλλάβουμε!..."

— Η προσθολή μας ἦταν τρομερή καὶ τὸ πάθημα μας ἔγινε γνωστὸ αὐτὸν τὸν θαυμάτεα τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκο Δ', τὸν πατέρευ τοῦ "Ελληνος θασιλέως.

— Τὸ θυμόταν μάλιστα σὲ δλ τοῦ τη ζωή.

— Οταν, ἔπειτα ἀπό χρόνια ξαναγύρισα στὴ Βαυαρία, παρήλασσα μὲ τὸ τάγμα μου προστάσα στὸν θαυμάτεα. Τη στιγμὴ λοιποὶ ποὺ περινόσα μπροστά του, δι ωκειλέντες μὲ σταμάτησε γελώντας καὶ μοῦ είπε:

— "Υπολοχαγὲ Νέέρ, δὲν συνέλαβες τὸ Σωτῆρη Στράτο.. δὲν μπρόσες νὰ τὸν συλλάβεις... Πραγματικά οι σύνχρονοι" Ελληνες είνε γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν ιραζίων. Δὲν ἔχουν μόνο τὴν ἀνδρεία τοῦ "Αχιλλέως, ἀλλά καὶ τὴν πονηρία τοῦ "Οδυσσέως.

(Ακολουθεῖ)

